

שתי נשים שעשתה כל אחת עיטה פחות מחייב אףילו ממן אחד פטור. [פירוש] לד' לך כ"ט נמלה". ואין נשיכה ולא סל מזרפן בין דמקפידות, ואףילו לשו שני קבין כאחד בין דסופן ליחלך בזק פטורות, ואם הן של אשה אחת ולשה כל עיטה בפני עצמה מן במנו חיב, לד' לך כ"ט נמלה". פירוש וצריך נשיכה או צרוף סל לצרפן, [ו] שלא לה במינו פטור, ולמעלה (ד"ה חמשת מינין) כתבתاي או וה מן מצטרף זה עם זה, כך פשוט בחלה (פ"ד מ"א). ובירושלמי (שם ה"א) סתם אשה אחת אינה מקפרת, סתם שתי נשים מקפידות, ושתי נשים שאינן מקפידות דין אשה אחת, ואשה אחת המקפרת שלא יתרבע[ו] זו עם זו הרי היא כתתי נשים, וב' כ"ט נמלה". ואשה אחת שאינה מקפרת היא כגון שאין לה מקום ללוש עיטה גודלה וצrica לה לוש בשתי מקומות, ואם יש לה מקום ולשה בשתי מקומות מקפרת היא, או נקי וקיבור, כלומר ר' כ"ט נמלה". ר' כ"ט נמלה". שאחת מהעיסות חשובה מהאחרת, הרי היא מקפרת שלא יתרבעו והרי היא כתתי נשים המקפידות, כל זה בירושלמי.

שנים שלשו שני קבין יחד וחלוקם אףילו הוסיף כל אחד על שלו לילכיששור(ין) פטור[ין]
הואיל והוא ליה שעט חובה ונפטרו, וכן אם ערב כמה מן בשאיינו מינו ועשה ממנו עיטה וחלקה
איפילו הוסיף על כל אחת לכשייעור ממנה פטורה, כך מוכח בחלה (פ"ג מ"ג) ובירושלמי (שם ה"ד).

שני קבין של עיטה וכל אחד בפני עצמו לחפטור[ים] מהhalb כי בקב און שיעור חלה עד חמשת רבעים
כמו שבתבי למללה (וכן) [ובין] ליט אלו השני קבין באמצע יש קב אוח שאיינו חייב בחלה או שיש
באמצע חלה אין מצטרפן, אבל אם יש ביניין דבר שניטלה כבר חלהו ממנה מצטרפן השני קבין שכבר
נתחייב בחלה וזה שבאמצע שמצוות אותן מזרפן, כך פשוט בחלה (פ"ד מ"ג). ובירושלמי (שם ה"ב) מדור מעו של גוי
או קב חלה באמצע אינו מזרפן. [זהה באמצע דבר שניטלה תרומתו או קב ממן אחר או של אשה אחרת
או של חדש או של הקדרש הרי אלו מזרפן]. ועוד פשוט [שם] בוגרא³³ חדש ויישן שנשכו זה כזו ויש
באמצע[ן] מא עיטה אחרת אין תורמין מן האמצע על שניהם. ומפרש בירושלמי (שם) הטעם כדי שלא יאמרו
שתורמין מזה על זה שאין תורמין מהחדש על היישן ולא מן היישן על החדש.

הנותל חלה מעיטה שיש בה פחות מכשייעור אינה חלה, ולפיכך אם הוסיף בה אחר כך לכשייעור חייבת
בחלה, כך פשוט בחלה (פ"ד מ"ד).

החלק הרביעי

געה עד' קטנה שתקדשה לדעת אביה והלך אביה למדינת הים ועمرה ונשאת אמר רב אוכלת בתמורה אם הוא
כהן עד שבאה אביה וימהה, ורב אס' אמר אינה אוכלת שמא יבא אביה וימהה. הוה עובדא וחש לה
להא דרב אס', פשוט [פ' האיש מקדרש] (מה): כתיב ר"פ (יט). איך מאן דאמר הלכתא כרב דהא לא אמרין
דדרר ביה רב, ואיכא מאן דאמר בין חדש לה רב [להא דרב אס'] הלכתא (הייא) [כרב אס'] ב' והכי מסתבר
ובן פסק רב עמרם. ועוד פשוט (שם) ואם נתקדשה לדעת אביה ונשאת שלא לדעתו [ואביה] ג' כאן אוכלת[ת]
בתמורה. ור"ח¹ כתב כרב וכן ר"ת (חומר' שם ד"ה הוה עבדרא).

יאיר נתיב

33. מכואר במשנה (חולת פ"ד מ"ד).
שרגיל ובינו חננאל לפסוק כרב במקום תלמיד באמוראים
ראשונים עד אבי ורבא, אבל משם ואילך פסקין כבחראי עי"ש.
1. זיל הרא"ש (פ"ב סימן ח): היה אומר רכינו תם ולהלכתא כרב

בכל מקום שאמרו חכמים מקודשת ודאי כמו שתמצא בדין קדושין (נתיב כב) אוכלת תרומה אם הוא כהן, ובכל מקום שאמרו מקודשת מספק אינה אוכלת בתרומה, ובכל מקום שאמרו מקודשת לראשונה או שני אם אותו שתתקדרה לו הוא כהן אוכלת בתרומה. ודוקא שאינה צריכה גט משניהם, אבל² לפוטרה לעלמא צריכה גט משניהם אינה אוכלת בתרומה לא מזה ולא מזה, אך פשוט בקדושים [פ' האומר לחבירו] (נה:).

אפרו חכמים זכרם לברכה לאروسה אף על פי שתתקדרה [לכהן] לאכול בתרומה עד שתחכemos להחפה גזירה שמא יתנו לה תרומה בעוריה בבית אביה ותשקה לאחיה ולאחותה והם זרים, אך פשוט בכתובות [פ"ק]³ ובכמה דוכתי. ועוד פשוט [פ' אע"פ] (נו:) אפילו שהוא בעניין שהייב במצוותיה או שירשנה אם תמות, והיבמה אינה אוכלת עד שתתבעיל ואולי נפללה מה נשואין.

שני אנשים זה אומר אני כהן וזה אומר אני כהן אינם נאמנים, ובזמן שמעדים זה על זה נאמנים. עד אחד נאמן להאכילו בתרומה, ומשטרות מעליין אותו כגון שכחוב אני פלוני כהן לויי ממך פלוני, פשוט בכתובות [פ' האשעה שתתאלמנה] (כנ:) וכן מוכח שם (בד:) רעלין משטרות לאכול בתרומה. פירוש וכן לנישא את כפין, וכן כתוב הרמב"ם (היל' איסורי ביאה פ"ב ה"ט). וכל זה שכבתבי מירוי לתרומה ולנישאות כפין כי לא פירשתי כאן אם מעליין ליווהסין, פירוש למובה.

עד שمعد שראשו עולה לספר תורה במקום כהן מעליין אותו לכהונה. ודוקא שראה שקרה אחורי לו שאם לא כן אמרין שהיה הנדול ועל כן קראו ראשו לא מהמת כהונה, פשוט [הashtra שתתאלמנה] (כח:).

מעליין לכהונה על פי קרוב במשיח לפ' תומו ואפילו על פי עצמו כגון שכחתי כשהייתי תינוק והטבילוני ואכלתי בתרומה וכיווץ כהן, פשוט [פ' הנוכר] (כו.). ודוקא במשיח לפ' תומו, אבל אם אמר אני כהן להאכילו בתרומה אינו נאמן דהיינו עד אחד אינו נאמן כשחוושין לגומליין כמו שכבתבי.

יצא עליו קול שהיא בן גורשה וחלוזה והורידתו מכחונתו ובא עד אחד ואמר שהיא כהן והעליה וגאו שנים והיעדו שהיא בן גורשה וחלוזה והורידתו ואח"כ בא עד אחד ואמר שהיא כהן מצטרף זה עם הראשון והויה ליה תרי לבחרי תרי ואקי נברא בחזקת כהן, פשוט [פ' הנוכר] (שם).

אם נתנו לך לכהן אפילו עם הארץ או לקטן שלא יצא טומאה מגפו או לגודל שטבל לקרוין או שלא טבל כתบทיו [ב]ח"ג (קע"ד).

כהן חלל הרי הוא כור ואין אוכל בתרומה, וכן כהנת שנבעלה לפסול לה, ואפילו ישראלית וליה שנבעלו לפסולין להן אסורות לאכול בתרומה הויל (ונעשה) [ונעשה] זונה אפילו יש להן זרע מכחן, ובדין נשים נתיב כ"ג (ח"ד) פירשתי מי הם האסורים להן לעשונות זונות. וכן בת כהן שנשאת לישראל אינה אוכלת בתרומה, ואם מת או גרשא חוזרת לאכול אם לא נשאר [לה] ממנה זרע. וישראלית שנשאת לכהן אפילו מה הוא ונשאר לה ממנה זרע אוכלת בתרומה בשbill בנה בין זכרים בין נקבות ואולי טומטום או אנדרוגינוס ואולי זרע עד סוף העולם ואולי זרע פסול. וכל זרע שמאליל בבת ישראל מכחן פסול מלאכול בכהנת שנשאת לישראל אם נשאר ממנה זרע. ובת ישראל שנשאת לכהן וילדת ממנה בן והוא אוכלת בשbill הבן

יאיר נתיב

ב. אולי ציל אבל צריכה גט משניהם לפוטרה לעלמא אינה אוכלת וכו'.

3. בפ"ק (ב.) אמרין הגיע זמן ולא נישאו אוכלות ממש ווכלות בתרומה. ובפ' אע"פ (נו:) אמרין אמר עולא דבר תורה אروس

שינויים נוסחאות
ה כ"ס נסמה".
ו כ"ס נסמי".
ז כ"ס נסמי".

שינוי נסחאות

ח נסח"י ליט'

ט כ"ה נסח"י.

י כ"ה נסח"י.

יא כ"ה נסח"י וכ"ה

גמ' (פס 10).

יב כ"ה נסח"י וכ"ה

גמ' (פס).

יג כ"ה נסח"י.

וחורה ונשאת לישראל אינה אוכלת. מות הישראל ויש לה בן מمنו אינה אוכלת. מות הבן מישראל אוכלת בשלב בנה ראשון מכחן. ובת כהן שנשאת לישראל ומות ויש לה בן ממן אסורה לאכול. חורה ונשאת לכחן חורה לאכול בתמורה. מות ונשאר ממן בן האכל ע"א בתמורה. מות בנה מכחן אסורה לאכול בתמורה מפני בנה של ישראל. מות בנה מישראל ע"כ בתמורה לבית אביה ואוכלת בתמורה, כל זה פשוט [ביבמות פ' אלמנה (סח) ופ' יש מותרות פז].

כהן ערל אסור לאכול בתמורה, ומשוק מותר לאכול בתמורה אף על פי שנראה כערל, ואמרו חז"ל (שם עב) שצורך שימוש שנייה עד שיראה מהול ולמתה (ד"ה משוק)

אברנו. והנולד מהול אוכל, והטומטום אינו אוכל, והאנדרוגינוס ימול ויאכל, אבל בזמן הזה אינו מאכל. (א) הטעמים אפילו שהם אסורים לאכול נשיהם ועכירותם אוכליין. פוצע דכא וכרות שפכה הם ועכירותם אוכליין, ונשיהם לא יאכלו, ואם לא ידע אשתו משונשה פוצע דכא וכרות שפכה הרי אלו יאכלו. וכחן שנשאת בת גרים אוכלת בתמורה. כהן [פוצע דכא] ט' שקדש בת כהן נחלקו בה הפוקדים אם אוכלת בתמורה⁴, כל זה פשוט בביבמות [פ' הבא על יבמותו (נו-נו), ופ' הערל (ע, עב)]. ועוד [ביבמות פ' אלמנה] (סז): בת ישראל המועברת מכחן לא תאכל בשבייל העובר, ובת כהן המועברת מישראל אסורה מלאכול דעובר פום ואינו מאכל, וכן בת ישראל הוקקה ליבם כהן לא תאכל, ובת כהן הוקקה ליבם ישראל גם כן לא תאכל. בת כהן האروسה לישראל לא תאכל, ובת ישראל האروسה לכחן לא תאכל עד שתוכנס לחופה, וכחנת שנשאת לחרש ישראל לא תאכל, וכן בת ישראל שנשאת לחרש כהן לא תאכל, ואשת הרש כהן שילדתה ממנה הרי זה אוכלת בשבייל בנה. מי שנשאת לכחן בין תשע שנים ויום אחד אפילו שביאתו ביה אינו קונה עד שיגידל לפיקך אינה אוכלת, ואם נבעלה לבן תשע הפסול לה אינה אוכלת שבייאתו ביה ואין הפרש בכל זה בין תמורה של תורה ובין של דבריהם.

בתנות [פ' בתרא] (מ"ט) ישראל ששכר פרה מכחן יאכילה תמורה וכחן ששכר פרה מישראל לא יאכילה תמורה דאיתנה קניין כספו. ישראל שלקח פרה מכחן לפטמה ולהיות השכר ביניין לא יאכילה תמורה, אבל כהן שם פרה לישראל לפטמה אף על פי שיש לישראל חלק בשבחה הוואיל וגופה לכחן שהרי שמה לעצמו יאכילה בתמורה. וציצין המעכbin המילה אינו אוכל בתמורה (יבמות עד) ופירשתי [בנתיב א'] (ב)ח"ב (יד ע"א) מה הן ציצין המעכbin את המילה.

כל זמן שהבעל מאכל בתמורה היבם מאכל, וכבר כתבתי בעין יbam כיצד קנה מכל וכל, וכל זמן שקנה מכל וכל מאכילה בתמורה, כך מוכח בביבמות [פ' הבא על יבמותו (נו)]. ועוד פשוט שם ואפילו ביבם חריש.

בת ישראל פקחת שנתארסה לכחן ולא הספיק לכונסה עד יאנתחרשה(ה) אינה אוכלת. בנסת ואחר כך יאנתחרשה(ה) אוכלת. וכשאמרנו [ש] איןנה ג' אוכלת נולד לה בן אוכלת. מות הבן אינה אוכלת. אלמנה לכחן גדול גורשה וחולוצה לכחן הדירות מהאירוסין שעדיין לא נסנה לחופה אוכלת בתמורה ואפילו היא

יאיר נתיב

לביאה פסולה דאוריתא אכלת הא נמי אכלת. וראה בתוס' (שם ד"ה מן האירוסין) שכחכו דגריסין שקדש בת כהן וכ"ה גירושת ר"ח והרמב"ם (להלן תרומות פ"ז הי"ד) ופסק כר' מאיר דאיתנה אוכלת.

4. גמ' (ביבמותנו): אמרין א"ר אלעזר א"ר אוושעיא פוצע דכא כחן שקדש בת ישראל באנו למחלוקת ר"מ ורב כי אלעזר ור"ש לר"מ דאמר משתמורת לביאה פסולה דאוריתא לא אכלת הא נמי לא אכלת, לר' אלעזר ור' שמعون דאמרי משתמורת

ישראלית זולתי שגורו שאروسה אינה אוכלת כמו שכחתי (ד"ה אסור חכמים), ואם כנמה לחופה פסלה מלאכול בתמורה אפילו לא בא עליה דיש חופה (לבתולות) [לפסולות]⁵ ואפלו לא קדש קודם אלא כנסה לחופה פסלה מלאכול, כך פשוט [ביבמות פ' הבא על יבמותו] (נו-נו):

פצוע דכא כהן שקדש בת ישראל אוכלת בתמורה כל זמן שלא בא עליה, וכבר אמרת (שם) שגורו על ארומה שלא תאכל. וכן כהן שנשא בת ישראל ואחר כך נעשה פצוע דכא אוכלת כל זמן שלא בא עליה משנעשה פצוע דכא, ואם בא עליה אחר כך פסלה מלאכול ואף על פי כן מאכיל לעבדיו ושפחותיו הבנאים⁶. ופצוע דכא כהן שנשא בת גרים מאכילה בתמורה, כך פשוט [פ' הבא על יבמותו] (נו). **בת שלוש שנים ויום אחד** שנשאת לכהן [לאחר טו שקבל בה אביה קדושין אוכלת בתמורה, אבל פחותה מכאן לא, כך פשוט [פ' הבא על יבמותו] (נו):

כהן שנשא אשה אפלו קנחה האשה עברים ועברים קנו עברים כולם אוכליין בתמורה, כך פשוט [פ' אלמנה] (סוט).

בן תשע שנים הבא על יבתו פומלין בכיאתן בזמן שהם ראויין לפסול ואין מאכליין בכיאתן אף על פי שהם ראויין להאכיל דאין ביאת בן תשע אלא כאמור בגדוול, ואם הוא ספק אם הוא בן תשע אם לאו פומל, כך פשוט [פ' אלמנה] (סוט):

ספק אם הביא שני שערות ספק אם לא הביא פומל מלאכול אם הוא ראוי לפסול⁷, ככלומר מי שקדש אשה והוא ספק אם הביא שתי שערות והוא מאותם שפומלן בקדושהן מלאכול פומל מספק, כך פשוט [פ' הבא על יבמותו]:⁷

כל אותן שכחתי לגבי כהנים בנחיב נשים וייחודן (נתיב נג) בח"ד שפסולין לכהונה הוא הרין שפסלה מלאכול ^{קעט עז} בתמורה ושם חמצאננו מבואר.

השיטה והאונס והמפתחה לא פסל אם ראוי לפסול ולא מאכיל אם ראוי להאכיל אפלו ע"י ארוסין ונשואין דקדושי שיטה אינם כלום, כך פשוט [פ' אלמנה] (סוט). ועוד שם חרש פומל ואין מאכיל, ואם כל אלו אינם ראויין לבא בקהל (פסול) [פומליין טי].

משוך, פירוש שנמול כראוי ואחר כך גREL בשער Urלthon ומושך ונראה כערל, ונולד כשהוא מהול, בעודם כך אוכליין בתמורה. נשתיירו בו ציון המעכין את המילה אין אוכל בתמורה. וטומטום אינו אוכל בתמורה, ונשיו ועבריו אוכליין, כך פשוט [פ' העREL] (עב. עד.).

עיר שהקיפה כרכום⁸, פירוש מצור, וספינה המטרפת בים, והויצא לדון הרי הם בחזקת קיימיין, פירוש ואשתו אוכלת בתמורה, אבל עיר שכבהה כרכום, וספינה שנאכדה בים, והויצא ליהרג נתונין עליו חומרי חיים וחומרי מתים, [חיים]⁹ שאין משיאין נשותיהם, ומתחים שאם היה כהן אין אשתו אוכלת בתמורה, כך פשוט **בגיטין** [פ' כל הגיט] (כח):

בת כהן עליה ישראל דרך נשואין ומת בעלה עד שלא הוכר עוברה וחורת ואוכלת בתמורה טובלת ואוכלת לערב עד ארבעים יום, ואם בא עליה דרך נזות אוכלת עד שוכר עוברה, כך מוכח [פ' אלמנה] (סוט):

י"ר נתיב

5. כך אמרין במשנה בפ' העREL (ע). וכבר כתוב רביינו דין זה 6. ראה בפרש"י (שם סז: ד"ה ספק שהביא) וברש"ש שם. לעיל (ד"ה כהן ערל).

7. צ"ל פ' אלמנה (שם).

שינויי נוסחים
יד כ"כ נסמה".
טו כ"כ נסמה".
טו כ"כ נסמה".
יז נסמה"י ליקוס וכ"כ
נסמה".
יח כ"כ נסמה".

שנויי נסחאות
יט קטע זה מופיע
נכמ"י ה-כ, וככמ"י ג
ונגדק למל.
א כ"ה ככמ"י.

[דין] איסור חדש מהרא"ש⁸. איסור חדש נהוג מן התורה בארץ ובחווצה לארץ בשל ישראל ובשל גוים, וקרבן העומר מתייר את החדש מיר, ובזמן הוה יום י"ו בנים מתייר את החדש לאוכלו ליל י"ז. וכל הנשרש קודם לעומר העומר מתייר, והנשרש אחר העומר אסור לאוכלו עד שיעבור עליו יום העומר של שנה הבאה, והשבר הנעשה משוערים בכל שנה מותר לשתו רהוי ספק ספיקא, ספק אם הוא מן השוערים של אשתקד שהותרו כבר, ספק مثل שנה זו, ואפילו אם תמצא לומר مثل שנה זו, שהוא השירושו קודם לעומר ואין איסור, ובדבר שיש לו מתיירין כגון זה החידש שנתעורר שהספק ספקא בו לבדו ולא מצד הערבות שנתערבו בו מותר לנטולו. ואיסור כלאים נהוג בשל גוים בשל גוים ישראל בארץ ובחווצה לארץ, פשוט במ"ר ערלה (פ"א מ"ב) ופ"ק דקידושין (לו) ובירושלמי (שם פ"א ה"ח) ובפרק התערבותות (ובחמים עד). עכ"ל יט.

החלק החמישי

חייב אדם לעשות מעקה לנו שלא יוכל שם אדם ממנו שנאמר (דברים כב, ח) ועשה מעקה לנו וגנו, ואם בנאה או לקחה או ירשה או נתנה לו במתנה חייב במעקה, אך פשוט [ביבראית] בספרי (פר' כי תצא פיסקא רכט). ובית התבנן ובית הקש ובית האוצרות חייב במעקה וכן בורות שיחין ומערות חייבן במעקה סביבו וכן חריצין ונעיצין, אבל כבש אין חייב וכן בית שער ואכסדרה ומרפסת שאינו עשוי לדירה אין חייב במעקה, אך פשוט בבריתא בספרי (שם). פירוש והוא הדין בית הכנסת שאינו עשוי לדירה שאינו חייב במעקה¹ וכן כתב בספר המצות (סמ"ג עשיין עט).

בית שאין בו ארבע אמות על ארבע אמות אינו חייב במעקה שאין ראוי לדירה, פשוט בבריתא בסוכה (ג): ואם ארוך וצר ויש בו כדי לרבע ארבע אמות מחלוקת הפוקדים וכתבתו במוואה (ח"ז קפ' ע"ב) בדין וזה כי דין שווה.

השוכר בית חייב לעשות [לו]² מעקה לפי שהואadr בבית, אך פשוט במצויא [פ' השואל] (קא), וכתבתו במישרים בשכירות קרקע (נתיב יב ח"א מב ע"ג). וכתב בספר המצות (סמ"ג שם) וחיב מדרבנן שאינו חייב מן התורה אלא לך יורש וכו' כמו שכתבתי.

בית השופין פטור ממעקה², אך פשוט בחולין [פ' ראשית הגז] (כלו).

אפשר לעמוד בביתו סולם ר Beau או לנדר כלב רע בתוך ביתו וכל דבר של נזק שנאמר (דברים כב, ח) ולא תשים דמים בביתך כדאיתא בקמא (טו): וכמה דוכתי וכתבתו במישרים בדיני נזקין (נתיב לא ח"א צא ע"ד) ושם כתבתי אם מנדרין אותה. ובכלל זה הדרבים האסורים משום סכנת נפשות כגון גלי וכווץ בהן וכתבתו בדיני מאכל (נתיב טו אותו ל קמ ע"ד).

שיעור מעקה אם הוא לבורות שיחין ומערות וכיוצא בהן צריך לעשות מעגל סביבו גבוהה שלשה טפחים, ובכית גובה עשרה טפחים, אך פשוט בבריתא בספרי (שם).

יאיר נתיב

ושמירת הנפש פ"י"א ה"ב).

8. ראה שו"ת הרא"ש (כלל ב סימן א).

2. כ"כ הסמ"ג (שם), והרמב"ם (שם) כתוב דבית השופין חייב.

1. אך אמרין בחולין (כלו). וכן פסק הרמב"ם (היל' רוצח במעקה, ועיין בסמ"ג (שם) וככ"מ (שם) בכיוור דעת הרמב"ם).